

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY – 4112-03-01/2013

S/13/003

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

ul. Wały Jagiellońskie 12, 85-950 Bydgoszcz

T +48 52 567 58 00, F +48 52 567 58 60

lby@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	S/13/003 - Prawdliwość wydatkowania w latach 2009-2012 środków publicznych na realizację zadań remontowo-inwestycyjnych nieruchomości resortu obrony narodowej.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontroler	Ryszard Lutyński - główny specjalista kontroli państwowej – upoważnienie do kontroli nr 84107 z 18.01.2013r. (Dowód: akta kontroli str. 2-3)
Jednostka kontrolowana	Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Bydgoszczy, ul. Podchorążych 33 (kod pocztowy 85-915). Regon 090570782
Kierownik jednostki kontrolowanej	plk mgr Krzysztof Szychulski - Szef Zarządu.

II. Ocena kontrolowanej działalności:

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność Rejonowego Zarządu Infrastruktury, zwanego dalej „RZI”, w zakresie prawidłowości wydatkowania w latach 2009-2012 środków publicznych na realizację zadań remontowo-inwestycyjnych nieruchomości resortu obrony narodowej.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Wyniki kontroli wykazały, że:

1. Należyte było przygotowanie realizacji zaplanowanego zakresu rzeczowego zadań remontowo-inwestycyjnych.
2. Skuteczne okazały się działania koordynacyjno-nadzorcze inwestora nad przebiegiem prac projektowych i robót budowlano-montażowych.
3. Realizacja zadań remontowo-inwestycyjnych, w tym ich terminowość oraz wykonanie zakresu rzeczowego była prawidłowa.
4. W pełni zrealizowano wnioski pokontrolne NIK z ostatniej kontroli przeprowadzonej w tym zakresie w 2009r.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Ocena przygotowania realizacji zaplanowanego zakresu rzeczowego zadań remontowo-inwestycyjnych.

Opis stanu
faktycznego

Na podstawie dokumentacji podstawowej, sprawozdań oraz zestawień zadań inwestycyjno-remontowych realizowanych przez RZI w ciągu 4 lat badanego okresu stwierdzono, że ogółem realizowano 851 zadań na kwotę 360,3 mln zł, w tym:

- ♦ 218 inwestycji budowlanych o wartości kosztorysowej powyżej 500.000 euro, na kwotę 287,6 mln zł;
- ♦ 124 inwestycje budowlane o wartości kosztorysowej poniżej 500.000 euro, na kwotę 15,8 mln zł;
- ♦ 14 zadań - remontów nieruchomości o wartości kosztorysowej powyżej 500.000 euro, na kwotę 11,5 mln zł;
- ♦ 495 zadań - remontów nieruchomości o wartości kosztorysowej poniżej 500.000 euro, na kwotę 45,4 mln zł.

[Dowód - zestawienie - akta kontroli 73-77]

Realizacja ww. zadań w poszczególnych latach badanego okresu przedstawiała się następująco:

- w 2009r.: realizowano 181 zadań inwestycyjno-remontowych na kwotę ogółem 79,6 mln zł i odpowiednio: w 2010r. - 195 zadań - 65,1 mln zł; w 2011r. - 263 zadania - 93,3 mln zł; w 2012r. - 212 zadań - 122,3 mln zł.

Łącznie za lata 2009-2012r. badaniami objęto 10 zadań na kwotę wydatków ogółem 29,2 mln zł, tj. 8,1 % wydatków na zadania inwestycyjno-remontowe w tym okresie (360,3 mln zł). Wśród badanych zadań były 4 inwestycyjne i 6 remontowych.

1.1. Czy inwestor posiadał kompletną i aktualną dokumentację inwestycji?

Na podstawie dokumentacji ww. zadań, objętych badaniem stwierdzono, że:

- ♦ W przypadku 4 zadań inwestycyjnych dla wszystkich z nich posiadano programy inwestycji oraz wymaganą dokumentację projektową i wykonawczą (projekty budowlane i wykonawcze), z czego:
 - dla 2 zadań (nr 11038 i 11133) dokumentacja inwestycji była wykonana przed badanym okresem (odpowiednio w 2006 i 2008r.) i uzyskano dla tych zadań decyzje – pozwolenia na budowę;
 - dla zadania nr 11188 opracowano program inwestycji oraz dokumentację projektową - kosztorysową (umowa nr SPiP/PN/3/U/9 z dnia 20.10.2008r. zawarta z firmą „SPRINT” Spółka z o.o. w Bydgoszczy). Dokumentacja została przyjęta przez Komisję Oceny Projektów Inwestycyjnych (KOPI), zgodnie z protokołem nr 25/2009 zatwierdzonym w dniu 30.11.2009r. Zadanie realizowano na podstawie zgłoszenia o zamiarze rozpoczęcia robót.
 - dla zadania nr 11215 opracowano: program inwestycji oraz program funkcjonalno-użytkowy, koncepcję projektowo-techniczną, projekty budowlane oraz projekty wykonawcze.

Powyższe opracowania zostały przyjęte przez KOPI protokołami z 12.10.2012r. (projekty wykonawcze) oraz z 12.07.2012r. (projekty budowlane). Dla zadania uzyskano pozwolenie na budowę nr 241/12 z 24 lipca 2012 r. wydane przez Wojewodę Łódzkiego.

- ♦ W przypadku 6 zadań remontowych dokumentację projektową posiadano dla 5 z nich, z czego w 5 przypadkach roboty realizowano na podstawie zgłoszenia zamiaru ich rozpoczęcia (w trybie art. 29 ust. 1 Prawa budowlanego²), a w jednym - „Remont pomieszczeń dla Wojskowej Przychodni Psychologicznej w budynku nr 2 przy ul. Warszawskiej 10 w Bydgoszczy” uzyskano pozwolenie na budowę na podstawie decyzji nr 25/TZ/2012 Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z 12 września 2012r. dotyczącej zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na wykonanie robót budowlanych.

Działaniami powyższymi spełniono wymogi:

- art. 33 ust. 2 Prawa budowlanego o dokumentach niezbędnych do załączenia do wniosku o pozwolenie na budowę;
- § 4 ust. 1 i 5 ust. 1 oraz § 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury³ z dnia 2 września 2004r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej...
- obowiązującej w RZI „Instrukcji o zasadach utrzymania nieruchomości Wojska” wydanej przez MON – Departament Infrastruktury w 1999r., która w rozdz. V regulowała zagadnienia remontu obiektów budowlanych, w tym zakres sporządzanej dokumentacji projektowej. Na przykład według § 127 ust. 1 instrukcji projekt budowlany był wymagany w przypadku potrzeby uzyskania pozwolenia na budowę oraz w innych technicznie uzasadnionych przypadkach np. wymiana instalacji CO.

[Dowód - zestawienie - akta kontroli 49-70]

1.2. W zakresie kontroli czy projekty wykonawcze podlegały sprawdzeniu przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności, kontrola wykazała m.in., że:

W RZI obowiązywały niżej wymienione zasady i procedury odbioru dokumentacji projektowej realizowanych zadań remontowo-inwestycyjnych:

- ♦ Sposób odbioru dokumentacji projektowych opracowanych dla potrzeb zadań inwestycyjnych i zadań remontowych powyżej 500 tys. € regulowała decyzja nr 7/MON Ministra Obrony Narodowej z 14 stycznia 2008r. w sprawie zasad opracowywania i realizacji centralnych planów rzeczowych. W załączniku Nr 31 do ww. decyzji uregulowano elementy składowe protokołu komisji oceny projektów inwestycyjnych i remontowych (KOPIiR), w tym m.in.: ustalenia formalne, skład komisji, sposób akceptacji projektu budowlanego i zestawienia kosztów zadania, ocenę merytoryczną, wnioski końcowe, - orzeczenie o poprawności dokumentacji i przekazaniu jej do akceptacji inwestorowi lub orzeczenie o stwierdzonych uchybieniach w opracowanej dokumentacji i terminie ich usunięcia.

² ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.);

³ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego – (Dz. U. Nr 202, poz. 2072 ze zm.);

Odbioru opracowanych dla potrzeb zadań inwestycyjnych dokumentacji, takich jak: program inwestycji, program organizacyjno – użytkowy, dokumentacji projektowo – kosztorysowej dokonywała Komisja Oceny Projektów Inwestycyjnych. Protokół KOPIIR był następnie zatwierdzany przez Szefa RZI.

Decyzja powyższa nie zawierała wymogu aby członkowie KOPIIR posiadali uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności.

- ♦ Odbioru dokumentacji projektowej dla zadań remontowych poniżej 500 tys. € (realizowanych w badanym okresie przez Wydział Eksploatacji Nieruchomości - WEN), dokonywali wyznaczeni do nadzorowania tych zadań inspektorzy nadzoru poszczególnych branż.
- ♦ W RZI nie ustanowiono procedur odbioru dokumentacji projektowych opracowanych dla potrzeb zadań remontowych poniżej 500 tys. € (nie było takiego obowiązku w przepisach zewnętrznych i resortowych).

Ustalono, że przy odbiorze dokumentacji projektowej w RZI nie zapewniono, aby projekty podlegały sprawdzeniu przez osoby posiadające uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności. Na przykład zadanie pn. „Opracowanie dokumentacji projektowej i wykonanie wymiany kominów stalowych 2 szt. w kotłowni centralnej – budynek nr 14, oraz wymiana komina stalowego 1 szt. przy kotłowni domku pilota – budynek nr 50 na terenie Jednostki Wojskowej 4395 Leżnica Wielka” odebrali 3 inspektorzy WEN z których 1 nie posiadał żadnych uprawnień do projektowania, a 2 posiadało uprawnienia budowlane do projektowania w ograniczonym zakresie.

W rozkazach Szefa RZI powołujących KOPI w skład Komisji powoływano osoby bez uprawnień budowlanych do projektowania (bez ograniczeń), pomimo że w RZI były zatrudnione osoby z takimi uprawnieniami. Na przykład według stanu na 20.02.2013r. na 30 objętych analizą zatrudnionych inspektorów nadzoru:

- uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń posiadało 10 z nich,
- uprawnienia budowlane do projektowania z ograniczeniami posiadało 14 z nich,
- 6 inspektorów nadzoru nie posiadało uprawnień budowlanych do projektowania.

[Dowód - zestawienie - akta kontroli 152]

W wyjaśnieniu okoliczności i uwarunkowań ww. stanu z-ca Szefa RZI podał m.in., że:

- ♦ *Zakres nałożonego na inwestora obowiązku oceny merytorycznej dokumentacji nie wskazuje wprost na konieczność oceny dokumentacji przez osoby posiadające uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności, wymaga natomiast, dużego doświadczenia zawodowego oraz wiedzy fachowej przy realizacji lub projektowaniu obiektów budowlanych.*
- ♦ *Z uwagi na ilość realizowanych zadań, niemożliwym jest delegowanie do prac w KOPIIR tylko inspektorów posiadających uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń, z uwagi na szczupłość dostępnych sił, a czynione starania zatrudnienia inspektorów nadzoru z możliwie najwyższymi uprawnieniami, w tym również do projektowania nie przynosiły skutku, głównie z uwagi na mało konkurencyjne warunki płacowe.*
- ♦ *Na przełomie lat 2010-2012 podjęto działania w zakresie opracowania uregulowań wewnętrznych i procedur odbioru dokumentacji projektowych opracowanych dla potrzeb zadań remontowych poniżej 500 tys. €. Jednakże z uwagi na kilkakrotne zmiany zakresu obowiązków Wojskowych Oddziałów Gospodarczych (WOG), które od 1.01.2013r. przejęły część zadań RZI prace te wstrzymano. Zamierza się je wprowadzić od 01.05.2013r.*

1.3. Czy terminowo przekazano plac budowy wykonawcy:

Na podstawie dokumentacji 10 zadań objętych badaniem stwierdzono, że terminy przekazania placu budowy wykonawcy były określone w zawieranych umowach i przedstawiały się następująco:

- w 6 przypadkach przekazanie placu budowy przez RZI nastąpiło na 1 – 30 dni przed terminem umownym,
- w 3 przypadkach przekazanie placu budowy przez RZI nastąpiło w dniu umownym,
- opóźnienie przekazania placu budowy wykonawcy - w stosunku do terminów umownych odnotowano w 1 przypadku (10 dni).

Dotyczyło to realizacji „Opracowania dokumentacji projektowej i wykonania remontu kotłowni – budynek nr 13 na terenie Składu Materiałowego Bożenkowo”. Roboty budowlano montażowe na ww. zadaniu realizowano na podstawie umowy nr WEN/PN/17/R/5 z 7.07.2009 r. zawartej z Firmą „KESSEL” z Bydgoszczy, w wyniku rozstrzygniętego 29.06.2009r. postępowania o zamówienie publiczne przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego. Zadanie realizowano ze środków budżetu państwa.

Przyczyną opóźnienia w przekazaniu placu budowy była wina wykonawcy polegająca na nieterminowym opracowaniu i dostarczeniu dokumentacji projektowej, co potwierdził także Sąd Rejonowy w Bydgoszczy wyrokiem z 3.12.2012 r.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli uznaje za zasadne kontynuowanie działań Szefostwa RZI zmierzających do:

- opracowania uregulowań wewnętrznych i procedur odbioru dokumentacji projektowych opracowanych dla potrzeb zadań remontowych poniżej 500 tys. €. (z uwzględnieniem zakresu działania Wojskowych Oddziałów Gospodarczych),
- zapewnienia (w miarę możliwości) udziału inspektorów posiadających uprawnienia budowlane do projektowania przy odbiorach dokumentacji projektowej opracowywanej dla realizacji zadań remontowo-inwestycyjnych.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie powyższego obszaru kontrolnego.

2. Ocena skuteczności działań koordynacyjno-nadzorczych inwestora nad przebiegiem prac projektowych i robót.

Opis stanu
faktycznego

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny częściowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

2.1. Sposób wyboru wykonawców dokumentacji projektowej i wykonawców robót:

Oceny skuteczności i prawidłowości wyboru wykonawców dokumentacji projektowej i wykonawców robót dokonano na podstawie dokumentacji przetargowej z objętych badaniem zadań remontowo-inwestycyjnych i ustalono, że:

- Wśród 10 badanych zadań w 1 przypadku - zadanie nr 11038 „NOWY GLINNIK 7 dla JW 4395 - Przebudowa bazy MPS” postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego rozpoczęto i zakończono przed okresem objętym kontrolą – wobec czego odstąpiono od jego badania.
- W pozostałych 9 postępowaniach badanie przeprowadzono w niżej wymienionym zakresie przestrzegania ustawy Prawo zamówień publicznych⁵, (zwanej dalej PZP) i stwierdzono, że:
 - ◆ Wszystkie postępowania prowadzono w trybie przetargu nieograniczonego, – czym spełniono wymogi art. 39 PZP.
 - ◆ We wszystkich postępowaniach zachowano zasadę pisemności, – co było zgodne z art. 9 PZP.
 - ◆ W trakcie prowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia sporządzono pisemne protokoły z postępowania o udzielenie zamówienia (art. 96 ust. 1 PZP).
 - ◆ We wszystkich postępowaniach wybrano ofertę najkorzystniejszą na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ), – czym spełniono wymogi art. 91 ust. 1 PZP, z tym że w 8 przypadkach jedynym kryterium była cena, a w 1 cena i termin wykonania.
 - ◆ We wszystkich postępowaniach specyfikacja istotnych warunków zamówienia spełniała wymogi określone w art. 36 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 17 (z uwzględnieniem art. 36 ust. 3 PZP).
 - ◆ We wszystkich postępowaniach ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono w BZP, na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń RZI, dochowując terminów, o których mowa w art. 40 PZP.
 - ◆ We wszystkich postępowaniach ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zamieszczono w BZP, oraz w 1 przypadku w Dz. U. UE, - czym spełniono wymogi art. 95 PZP.
 - ◆ W żadnym z postępowań nie wystąpiły protesty, odwołania i skargi na udzielone zamówienia.
 - ◆ We wszystkich postępowaniach zawarto umowy w sprawie zamówienia publicznego, z zachowaniem terminów, o których mowa w art. 94 PZP.
 - ◆ Wszystkie postępowania zostały ujęte w sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach, o których mowa w art. 98 PZP.
 - ◆ Zrealizowane zamówienia publiczne były zgodne z umową i specyfikacją istotnych warunków zamówienia i zostały odebrane stosownymi protokołami odbioru.

[Dowód- akta kontroli 41-48]

⁵ ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.);

2.2. Zabezpieczenie interesów inwestora w zawieranych umowach:

Na podstawie zawartych umów na realizację badanych 10 zadań remontowo-inwestycyjnych stwierdzono, że w każdej z nich zabezpieczano interesy inwestora m.in. poprzez określenie:

- ♦ wzajemnych obowiązków stron,
- ♦ terminów i zakresu realizacji poszczególnych etapów zadań,
- ♦ zasad powołania i funkcjonowania nadzoru inwestorskiego,
- ♦ zapewnienia prawa kontroli procesu wykonywania robót w trakcie ich realizacji przez zamawiającego oraz trybu wezwania do usunięcia wad;
- ♦ sposobu korzystania, kalkulacji zużycia i rozliczeń za zużyte media;
- ♦ opracowania i przedstawienia zamawiającemu do zatwierdzenia harmonogramu robót;
- ♦ zobowiązania wykonawcy do pokrycia finansowego szkód powstałych z jego winy,
- ♦ zobowiązania wykonawcy do okazania w stosunku do stosowanych wyrobów budowlanych dokumentów dopuszczających je do obrotu i stosowania w budownictwie;
- ♦ sposobu odbioru i rozliczenia przedmiotu umowy;
- ♦ zasad usunięcia wad i usterek stwierdzonych przy odbiorze obiektu;
- ♦ ustalenia wysokości kar umownych za nieterminową realizację i złą jakość robót;
- ♦ prawa i zasad odstąpienia zamawiającego od umowy;
- ♦ pisemności zmian do umowy;
- ♦ uprawnień z tytułu gwarancji jakości za wady fizyczne;
- ♦ sposobu rozstrzygania sporów wynikłych na tle realizacji umowy.

[Dowód - akta kontroli 82-97]

2.3. W jaki sposób prowadzono nadzór nad realizacją zadań remontowo-inwestycyjnych:

Jak wykazano wyżej w zawieranych umowach na realizację robót budowlano-montażowych zamieszczano:

- ♦ zasady powołania i funkcjonowania nadzoru inwestorskiego – nadzór ten był ustanowiony w przypadku każdego zadania,
- ♦ zapewniono prawo zamawiającego do kontroli procesu wykonywania robót w trakcie ich realizacji oraz trybu wezwania do usunięcia wad.

Analiza uprawnień budowlanych inspektorów nadzoru wyznaczonych w umowach do sprawowania nadzoru inwestorskiego wykazała, że w każdym przypadku posiadali oni stosowny zakres uprawnień.

[Dowód - zestawienie - akta kontroli 163-198]

Odnosnie sposobu dokumentowania pobytu na budowie inspektorów nadzoru stwierdzono, że:

♦ w przypadku prowadzenia robót w oparciu o pozwolenie na budowę wyznaczeni w umowie inspektorzy nadzoru dokonywali wizytacji budowy, co odnotowywali w dziennikach budowy, np.: na zadaniu nr 11038 pn. „Nowy Glinnik 7 – JW. 4395 K-6091 Przebudowa bazy MPS” wyznaczeni w umowie inspektorzy nadzoru dokonali w 2009r. wizytacji budowy, co odnotowali w dzienniku budowy zamieszczając 23 wpisy.

♦ W przypadku prowadzenia robót w oparciu o zgłoszenie zamiaru ich rozpoczęcia wyznaczeni w umowie inspektorzy nadzoru dokonywali wizytacji budowy, i:

- sporządzali stosowne notatki służbowe w przypadku stwierdzenia uchybień lub nieprawidłowości,

- nie dokumentowali pobytu na budowie w innych przypadkach (gdy jakość robót i ich przebieg nie budziły wątpliwości i zastrzeżeń) – obowiązek taki nie wynikał z obowiązujących uregulowań prawnych (zewnętrznych i wewnętrznych).

W wyjaśnieniach złożonych na powyższą okoliczność zastępca Szefa RZI, podał m.in., że:

- po objęciu obowiązków podjął starania w celu właściwego dokumentowania realizacji robót. Jednakże z uwagi na zmiany organizacyjne - powołanie Wojskowych Oddziałów Gospodarczych i przekazywanie im części obowiązków RZI, wstrzymano opracowanie uregulowań wewnętrznych w tym zakresie z uwagi na kilkukrotne zmiany zakresu obowiązków WOG (materiały do opracowania wstępnej wersji regulaminu przedstawiono kontrolerowi NIK).

- do 30.04.2013r. planowane jest wprowadzenie do stosowania w RZI wewnętrznego regulaminu przygotowania, realizacji i odbioru zadań remontowych o wartości poniżej 500 tys. €.

[Dowód - akta kontroli 155-158]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli uznaje za zasadne kontynuowanie działań Szefostwa RZI zmierzających do wprowadzenia do stosowania wewnętrznych uregulowań w zakresie dokumentowania pobytu na budowie inspektorów nadzoru w przypadkach prowadzenia robót w oparciu o zgłoszenie zamiaru ich rozpoczęcia.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie powyższego obszaru kontrolnego.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, jako przykład dobrej praktyki zapewnienie bieżącego nadzoru inwestorskiego dla wszystkich realizowanych zadań remontowo-inwestycyjnych. Rozwiązanie to - zdaniem NIK, poza spełnieniem wymogów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 19 listopada 2001r.⁶, zapewniało kontrolę działań wykonawców robót, w tym rzetelności i terminowości remontu obiektów wojskowych (zlokalizowanych na terenach zamkniętych).

⁶ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 listopada 2001r. w sprawie rodzajów obiektów budowlanych, przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego – (Dz. U. z 2001r. Nr 138, poz. 1554).

3. Ocena stopnia przebiegu realizacji zadań remontowo-inwestycyjnych, w tym ich terminowości oraz wykonania zakresu rzeczowego.

Opis stanu
faktycznego

Na podstawie dokumentacji z realizacji objętych badaniem 10 zadań remontowo-inwestycyjnych, stwierdzono, że:

- ♦ W żadnym z badanych przypadków:
 - nie przeznaczano środków z budżetu państwa na zapłatę kar lub odsetek przez inwestora (wszystkie zadania były realizowane ze środków finansowych budżetu państwa),
 - nie wystąpiły po stronie RZI inne skutki nieterminowej realizacji zadań, takie jak: zapłata kar umownych, utrata gwarancji na maszyny i urządzenia, konieczność wykonywania robót dodatkowych.
- ♦ Nie stwierdzono przypadków niezasadnego rozszerzenia lub zmiany zakresu rzeczowego inwestycji, terminów realizacji i wynagrodzenia wykonawcy.
- ♦ Zmiany warunków umownych następowały z powodu: zmian planów finansowych w zakresie nakładów w poszczególnych latach badanego okresu (ograniczenia finansowe), potrzeby wykonania robót dodatkowych (ujawnionych w trakcie realizacji remontów), zmiany stawek VAT.
- ♦ Dokonane zmiany były poprzedzane uzasadnieniem (protokoły konieczności), zmiany te zostały zatwierdzone przez Szefa RZI.

[Dowód - akta kontroli 163-198]

Z badanych 10 zadań (4 inwestycyjne i 6 remontowych) do czasu zakończenia niniejszej kontroli:

- 1 zadanie było w trakcie realizacji (zadanie nr 11215 pn. „Leźnica Wielka 25 BKPow. Budowa symulatora skoków spadochronowych "HALO-HAHO" wraz z infrastrukturą”,
- 9 było zakończonych i odebranych protokołami odbioru, z czego 5 w terminie - bez uwag, a 4 po umownym terminie realizacji – we wszystkich przypadkach naliczono kary umowne i tak:
 - ♦ zadanie nr 12001 - poz. nr 1 planu - "Bydgoszcz Skład Materiałowy Bożenkowo – budynek nr 13/3019 - Remont kotłowni" – na kwotę 96.959,16 zł – wykonawca firma „KESSEL” z Bydgoszczy.

Zakres umowy obejmował wykonanie i dostarczenie dokumentacji projektowej oraz wykonanie robót budowlanych. Dokumentację dostarczono z 2 dniowym opóźnieniem, a zakończenie robót nastąpiło z 34 dniowym opóźnieniem.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy wyrokiem z dn. 03.12.2012r. (sygn. akt IC-1613/12) zasądził na rzecz Skarbu Państwa - RZI Bydgoszcz naliczoną kwotę kar w wys.7.492,24 zł. W wyroku Sąd orzekł wyłączną winę wykonawcy.

[Dowód – wyrok - akta kontroli 120-133]

- ♦ zadanie nr 12012 - poz. 12 planu - "Leźnica Wielka JW 4395 - bud. nr 4 /2792 - kotłownia główna - Remont 2 kominów stalowych" – na kwotę 186.978,07 zł; oraz

- ♦ zadanie nr 12013 - poz. 13 planu - "Leźnica Wielka JW 4395 - bud. nr 50 /6029 - domek pilota - Remont komina stalowego" – na kwotę 62.326,04 zł. – wykonawca obydwu zadań firma „KESSEL” z Bydgoszczy.

Przedmiotem umowy było: opracowanie dokumentacji projektowej i wykonanie wymiany kominów stalowych 2 szt. i remont instalacji odprowadzania spalin przy kotłowni centralnej – budynek nr 14 oraz wymiana komina stalowego 1 szt. przy kotłowni domku pilota – budynek nr 50 na terenie Jednostki Wojskowej nr 4395 Leźnica Wielka.

Realizacja przedmiotu umowy przedstawiała się następująco:

- termin wykonania i dostarczenia dokumentacji projektowej do dnia 31.08.2009r. nie został dotrzymany - dokumentację dostarczono z 38 dniowym opóźnieniem,
- termin wykonania robót budowlanych (do dnia 30.10.2009r.), także nie został dotrzymany - 42 dni opóźnienia.

W wyniku opóźnienia zarówno przy pracach projektowych jak i robotach budowlanych zgodnie z umową naliczone zostały kary w wysokości 25.952 zł, które potrącono z należności wykonawcy (takie rozwiązanie przewidywała umowa).

Wykonawca wystąpił do sądu o zapłatę potrąconej kwoty uważając, że jest to niedopłata faktury.

Postępowanie sądowe według stanu na 25.02.2013r. było w toku (sygn. akt IC – 246/11).

Ponadto w trakcie wykonywania prac wykonawca wyrządził szkodę w mieniu wojska (w wyniku przewrócenia się jednego z remontowanych kominów o wys. 20m).

Roszczenie dochodzone jest przez JW 4395 Leźnica Wielka w odrębnym postępowaniu, Skarb Państwa reprezentuje Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa – kwota sporu 146,0 tys. zł.

[Dowód - akta kontroli 99-112]

Na podstawie akt procesowych spraw spornych będących w trakcie postępowania przed Sądami Cywilnymi dotyczących wydatkowania w latach 2009-2012 środków publicznych na realizację zadań remontowo-inwestycyjnych nieruchomości resortu obrony narodowej, stwierdzono, że w badanym okresie 4 lat RZL występowało, jako strona pozwana w 7 sprawach spornych na kwotę 531,4 tys. zł, co przy ogólnej ilości 1413 prowadzonych zadań inwestycyjno-remontowych i konserwacyjnych na kwotę wydatków 382.491 tys. zł stanowi 0,1% ogółu wydatków. Wszystkie sprawy sporne dotyczyły rozliczenia kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji zadań (w tym z firmą „KESSEL” z Bydgoszczy 4 zadania).

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

NIK ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie powyższego obszaru kontrolnego.

4. Realizacja wniosków pokontrolnych NIK.

Opis stanu
faktycznego

Najwyższa Izba Kontroli ostatnią kontrolę w RZI przeprowadziła w IV kw. 2009r.

Kontrolą (P/09/187), objęto gospodarowanie przez RZI nieruchomościami resortu obrony narodowej w okresie od 1.01.2007r. do 30.06.2009r.

W wystąpieniu pokontrolnym z 27.01.2010r. Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie działalność RZI, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

W kontrolowanym zakresie stwierdzono 8 uchybień i nieprawidłowości, z czego 3 były związane z zakresem niniejszej kontroli. Dotyczyły one: sporządzania sprawozdań o udzielonych zamówieniach publicznych zgodnie ze stanem faktycznym; właściwej weryfikacji programów Inwestycyjnych oraz rozliczenia końcowego zadania „Modernizacja budynku nr 4 dla Dowództwa Wojsk Specjalnych”.

Kontrola wykazała, że ww. wnioski NIK zostały w pełni wykonane.

4.1. Inne kontrole zewnętrzne RZI.

Na podstawie protokołów, wystąpień pokontrolnych i książki kontroli stwierdzono, że w badanym okresie RZI było kontrolowane 11rotnie, z czego 3 z nich dotyczyły zakresu objętego niniejszą kontrolą i tak:

- ♦ Zespół kontrolny (14 osobowy z Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych w Bydgoszczy (IWsp. SZ), przeprowadził w dniach 30.11- 4.12.2009r. kontrolę RZI w zakresie:

- wykonania Centralnego Planu Rzeczowego (CPR) za lata 2008-2009,
- gospodarki zasobem nieruchomości.

Kontrola powyższa nie stwierdziła nieprawidłowości (w zakresie objętym niniejszą kontrolą), - stwierdzono uchybienia w pozostałych obszarach kontrolnych.

- ♦ Zespół kontrolny – 14 osobowy z IWsp. SZ w Bydgoszczy, przeprowadził w dniach 7-11.06.2010r. kontrolę RZI w zakresie:

- sprawdzenia wniosków pokontrolnych z ww. kontroli przeprowadzonej w RZI w okresie 30.11.-4.12.2009r.,
- wykonania CPR za lata 2008-2010,
- realizacji wniosków pokontrolnych z ww. kontroli NIK z 2009r.

Kontrola powyższa nie stwierdziła istotnych nieprawidłowości oraz wykazała wykonanie wniosków NIK.

- ♦ Zespół kontrolny – 3 osobowy z Departamentu Infrastruktury Ministerstwa Obrony Narodowej, przeprowadził w dniach 28.02.-2.03.2011r. kontrolę RZI, w zakresie przestrzegania przepisów gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa.

Kontrola powyższa nie stwierdziła nieprawidłowości w zakresie objętym niniejszą kontrolą, - stwierdzono uchybienia w pozostałych obszarach kontrolnych.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

NIK ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie powyższego obszaru kontrolnego.

IV. Wnioski.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK⁷, wnosi o:

1. Kontynuowanie działań zmierzających do opracowania wewnętrznych uregulowań i procedur odbioru dokumentacji projektowych opracowywanych dla potrzeb zadań remontowych poniżej 500 tys. € (z uwzględnieniem zakresu działania Wojskowych Oddziałów Gospodarczych).
2. Zapewnienie (w miarę możliwości kadrowych) udziału inspektorów posiadających stosowne uprawnienia budowlane do projektowania danej specjalności przy odbiorach dokumentacji projektowej opracowywanej dla realizacji zadań remontowo-inwestycyjnych.
3. Kontynuowanie działań mających na celu wprowadzenie do stosowania wewnętrznych uregulowań w zakresie dokumentowania pobytu na budowie inspektorów nadzoru w przypadkach prowadzenia robót w oparciu o zgłoszenie zamiaru ich rozpoczęcia.

V. Pozostałe informacje i pouczenia.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

⁷ ustawa z dnia 23 grudnia 1994r. o Najwyższej Izbie Kontroli – Dz. U. z 2012r., poz. 82 ze zm.);

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, dnia03.2013r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Kontroler
Ryszard Lutyński
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Jarosław Wenderlich

.....
podpis

.....
podpis